

POSTANOWIENIE

Dnia 11 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Czarnecka /spr./

Sędziowie: SSO Aleksandra Kiersnowska-Tylewicz

SSO Beata Woźniak

po rozpoznaniu w dniu 11 marca 2014 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...)Funduszu (...)z siedzibą w K.

przeciwko pozwanemu D. N.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

od postanowienia Sądu Rejonowego w Szamotułach z dnia 4 września 2013r.

sygn. akt: I C 1022/13

p o s t a n a w i a:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu w Szamotułach do dalszego prowadzenia.

/-/ SSO A. Kiersnowska-Tylewicz/-/SSO A. Czarnecka/-/ SSO B. Woźniak

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym w dniu 8 lutego 2013 r. w elektronicznym postępowaniu upominawczym do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie powód (...)Fundusz (...)z siedzibą w K.domagał się zasądzenia od pozwanego D. N.kwoty 57.105,98 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 8 lutego 2013 r. do dnia zapłaty.

W dniu 14 marca 2013 r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, w którym nakazał pozwanemu zapłatę dochodzonej przez powoda kwoty wraz z odsetkami i kosztami procesu.

Od powyższego nakazu zapłaty pozwany D. N. złożył sprzeciw, co skutkowało przekazaniem sprawy do sądu ogólnej właściwości pozwanego – Sądu Rejonowego w Szamotułach.

Zarządzeniem wydanym w dniu 6 sierpnia 2013 r. Przewodnicząca w Sądzie Rejonowym wezwała powoda do uzupełnienia braków formalnych pozwu m.in. poprzez jego podpisanie oraz przedłożenie egzemplarza pozwu podpisanego wraz z odpisem, w terminie dwóch tygodni, pod rygorem umorzenia postępowania.

W zakreślonym terminie powód przedłożył podpisany pozew o bogatszej treści, niż ten złożony w elektronicznym postępowaniu upominawczym wraz z odpisem oraz uzupełnił pozostałe braki formalne.

Zaskarżonym postanowieniem wydanym w dniu 4 września 2013 r. Sąd Rejonowy w Szamotulach umorzył postępowanie w sprawie.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy stanął na stanowisku, że powód nie uzupełnił braków pozwu, co musiało skutkować umorzeniem postępowania w oparciu o przepis art. 505³⁷ § 1 k.p.c. Sąd ocenił, że złożony przez powoda pozew wraz z odpisem nie jest treściowo tożsamy z pozwem złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym – odmienne jest m.in. żądanie w zakresie kosztów procesu oraz przeprowadzenia określonych dowodów. Dodatkowo, powód przedłożył załączniki nie wymienione w pozwie złożonym w postępowaniu elektronicznym i nie zgłoszone jako wnioski dowodowe. W tej sytuacji, zdaniem Sądu należy przyjąć, że powód nie uzupełnił braku formalnego pozwu złożonego w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

Od powyższego postanowienia zażalenie wywiódł powód, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, zaskarżając postanowienie w całości i domagając się jego uchylenia oraz zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Zaskarżonemu postanowieniu powód zarzucił naruszenie art. 505³⁷ § 1 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędne podjęcie decyzji w przedmiocie umorzenia postępowania wskutek rzekomego niewykonania przez powoda zarządzenia w przedmiocie usunięcia braków formalnych pozwu w sposób wskazany w zarządzeniu, podczas gdy zarządzenie sędziego w tym zakresie zostało przez powoda w sposób właściwy wykonane w określonym terminie. Powód zarzucił, że Sąd nieprawidłowo uznał, iż skarżący zobowiązany był do przedłożenia pozwu o treści identycznej, jak pozew złożony w ramach elektronicznego postępowania upominawczego, podczas gdy po stronie powoda – w myśl powołanego przepisu – istniało uprawnienie do uzupełnienia pozwu złożonego w ramach EPU, z którego to uprawnienia powód skorzystał, wykonując zarządzenie sędziego z dnia 8 sierpnia 2013 r., co skutkowało nieprawidłowym wydaniem zaskarżonego orzeczenia. Zdaniem powoda, Sąd niewłaściwie uznał, że powód zobowiązany był do złożenia podpisanego pozwu, bowiem pozew składany w EPU zaopatrzony jest w bezpieczny podpis elektroniczny, a na stronie powodowej, po przekazaniu sprawy z EPU do zwykłego sądu ciąży zobowiązanie, a jednocześnie uprawnienie, do uzupełnienia pozwu w sposób odpowiedni dla postępowania, w którym sprawa ma być rozpoznana, a nie do złożenia pozwu o treści identycznej jak złożony w e-sądzie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powoda było uzasadnione.

Podstawą umorzenia postępowania na skutek pozwu wniesionego w elektronicznym postępowaniu upominawczym było uznanie przez Sąd Rejonowy, że skarżący nie uzupełnił w sposób prawidłowy braków formalnych pozwu, bowiem w odpowiedzi na wezwanie Sądu przedłożył pozew, którego treść była „bogatsza”, niż tego wniesionego w elektronicznym postępowaniu upominawczym

W pierwszej kolejności zauważyć należy, że w niniejszej sprawie zastosowanie znajdzie przepis art. 505³⁷ § 1 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym do dnia 6 lipca 2013 r., bowiem ustawą z dnia 10 maja 2013 r. o zmianie kodeksu postępowania cywilnego (Dz.U. z 2013 r. poz. 654), jego brzmienie uległo zmianie, jednakże zgodnie z art. 2 ustawy nowelizującej, do spraw wszczętych i niezakończonych przed wejściem w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe (z wyjątkiem nie mającym odniesienia do przedmiotowych okoliczności).

Sąd Okręgowy nie podziela wykładni przepisu art. 505³⁷ § 1 k.p.c. (w brzmieniu poprzednio obowiązującym) dokonanej przez Sąd I instancji w niniejszej sprawie.

Prawidłowe wniesienie przez pozwanego sprzeciwu od nakazu zapłaty i przekazanie sprawy do sądu właściwego do rozpoznania sprawy skutkuje tym, iż powód na wezwanie przewodniczącego ma możliwość usunięcia braków formalnych i uzupełnienia pozwu w sposób odpowiedni dla rodzaju postępowania, w którym sprawa będzie rozpoznana (art. 505³⁷ § 1 k.p.c.). Redakcja art. 505³⁷ k.p.c. wzbudzała pewne trudności interpretacyjne, co skutkowało

zmianą przepisu przez ustawodawcę. Omawiany przepis w § 1 zdaniu pierwszym rozróżniał usunięcie braków formalnych od uzupełnienia pozwu w sposób odpowiedni dla postępowania, w którym sprawa będzie rozpoznana, jednak sankcję umorzenia postępowania przewidywał tylko w wypadku, gdy powód nie usunął w terminie braków formalnych pozwu (§1 zdanie drugie). W efekcie nie było jasne, czy usunięcie braków formalnych i uzupełnienie pozwu obejmuje dwie kategorie sytuacji, czy też jedną. W konsekwencji, mogło budzić uzasadnione wątpliwości, czy umorzenie postępowania następowało tylko z powodu nieusunięcia przez powoda braków formalnych pozwu w terminie, czy też także z powodu nieuzupełnienia pozwu w terminie (zob. szerzej K. Weitz [w:] T. Ereciński, J. Gudowski, M. Jędrzejewska, K. Weitz, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Część pierwsza. Postępowanie rozpoznawcze. Tom 2, Warszawa 2010, s. 874).

Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, że podstawy do umorzenia postępowania zachodziły tylko w przypadku, gdy powód nie usunął braków formalnych pozwu. Odrzucić należy przy tym pogląd, że brakiem formalnym pozwu wniesionego w elektronicznym postępowaniu upominawczym, w przypadku gdy sprawa następnie została skierowana do postępowania uproszczonego, było złożenie pozwu, którego treść była bardziej obszerna niż złożonego w EPU. Usunięciu podlegały bowiem tylko te braki, które uniemożliwiały nadanie sprawie biegu bądź takie, które nie wynikają z przepisów o elektronicznym postępowaniu upominawczym (np. pełnomocnictwo procesowe). Warunki formalne pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym zostały sformułowane w art. 505³² k.p.c. i mając na względzie zasadę kontynuacji postępowania po utracie mocy nakazu zapłaty, sprzeczne z tą zasadą byłoby wymaganie od powoda, aby ponownie złożył ten sam pozew, tyle że podpisany (skoro pozew złożony w EPU został już opatrzony bezpiecznym podpisem elektronicznym, o czym niżej). Aktualne brzmienie art. 505³⁷ § 1 k.p.c. usunęło zresztą wszelkie wątpliwości w tym zakresie. Gdyby podzielić stanowisko Sądu Rejonowego należałoby przyjąć, że powód ma ponownie złożyć ten sam pozew, tyle że podpisany w tradycyjny sposób, a jeżeli chce podnieść jeszcze dodatkowe okoliczności, zobowiązany jest do złożenia kolejnego pisma procesowego. Taka argumentacja nie może się ostać – żaden z przepisów dotyczących EPU, jak również postępowania zwyczajnego toczącego się po utracie mocy nakazu zapłaty wydanego w EPU, nie przewiduje prekluzji podnoszenia nowych okoliczności, jak również zgłaszania nowych dowodów na poparcie swoich twierdzeń. Przeciwnie, zgłoszenie dowodów w EPU ma charakter uproszczony i dopiero w postępowaniu rozpoznawczym powód obowiązany jest udowodnić swoje roszczenie w sposób przewidziany przepisami kodeksu postępowania cywilnego.

Sąd Okręgowy podziela również zarzut skarżącego, że Sąd Rejonowy w ogóle nie miał podstaw do wzywania powoda do przedłożenia podpisanego pozwu. Podpisany w sposób elektroniczny pozew został już doręczony pozwanemu wraz z nakazem zapłaty, a zatem powtórne jego doręczenie pozwanemu jest zbędne, a obowiązek taki nie wynikał z przepisu art. 505³⁷ k.p.c. w poprzednio obowiązującym brzmieniu. Zgodnie z przepisem art. 126 § 5 k.p.c. pismo procesowe wniesione drogą elektroniczną powinno być opatrzone podpisem elektronicznym w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy o podpisie elektronicznym. Stąd też skuteczne wniesienie pisma procesowego w elektronicznym postępowaniu upominawczym w żaden sposób nie może powodować późniejszego uznania tego pisma za obarczonego brakiem formalnym w postaci braku własnoręcznego podpisu, bowiem prowadziłoby to do dwóch sprzecznych stanów, a mianowicie takich, że pismo spełniające ustawowe wymagania formalne staje się następnie pismem obarczonym brakami. Jeżeli zatem pozew został skutecznie wniesiony w elektronicznym postępowaniu upominawczym w formie elektronicznej i opatrzony bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy kwalifikowanego certyfikatu to zbędne jest wzywanie do własnoręcznego podpisania pozwu po przekazaniu sprawy do postępowania innego niż elektroniczne (por. uzasadn. uchwały S.N. z 18 października 2013r. III CZP 63/13 niepubl.).

Reasumując, powód w niniejszej sprawie winien uzupełnić brak w postaci dokumentu pełnomocnictwa, co uczynił stosownie do zarządzenia (k. 18), ale złożony dokument, w okolicznościach sprawy i przy sposobie reprezentacji powoda, nie sposób uznać za wystarczający. Zatem konieczne będzie skierowanie do powoda kolejnego zarządzenia, określającego wszystkie konieczne do złożenia dokumenty, wykazujące umocowanie radcy prawnego A. M. do reprezentowania powoda, czego zarządzenie z 8 sierpnia 2013r. nie zawierało. Nadto, ubocznie należy stwierdzić, że

treść pisma procesowego powoda z 14 sierpnia 2013r. wskazuje na konieczność sprecyzowania aktualnego żądania powoda.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę do dalszego prowadzenia Sądowi Rejonowemu w Szamotułach.

/-/ SSO A. Kiersnowska-Tylewicz/-/SSO A. Czarnecka/-/ SSO B. Woźniak